

L'estudi "Envelliment i habitatge", guardonat per l'Obra Social "la Caixa", proposa fórmules per frenar el deteriorament progressiu de les condicions de vida de la gent gran a Catalunya

L'Obra Social "la Caixa" presenta un estudi sobre la situació dels habitatges de la gent gran a Catalunya

- **La gent gran de Catalunya viu en habitatges més antics i deficients, menys accessibles i pitjor equipats que la resta de la població.**
- **Des de fa uns anys, s'observa una feminització progressiva de la vellesa i de la pobresa a Catalunya.**
- **Tres de cada quatre llars que acullen persones grans no ofereixen les condicions mínimes d'accessibilitat.**

Barcelona, 21 de setembre de 2005.- L'Obra Social "la Caixa" ha atorgat el XVII premi Rogeli Duocastella al treball de recerca "Envelliment i habitatge. El problema residencial de la gent gran a Catalunya", del Doctor Arquitecte Jordi Bosch i Meda.

L'estudi se centra en un dels col·lectius que té més necessitat d'habitatges dignes a Catalunya: la gent gran. L'autor destaca que "a Catalunya, l'habitatge s'ha tractat com un assumpte secundari i els ajuts s'han centrat gairebé sempre en l'accés dels joves a la primera residència, per la qual cosa les polítiques adreçades a la gent gran en aquest camp han estat ínfimes i han consistit bàsicament en actuacions puntuals descoordinades".

La població més gran de 65 anys que resideix a Catalunya ha superat el milió d'individus, i d'aquests, segons l'estudi, n'hi ha un terç que pateix algun tipus de discapacitat que limita la seva mobilitat. Tanmateix, més del 75% d'aquestes persones viu en edificacions no accessibles, i un 60% resideix en blocs sense ascensor.

Dins d'aquest col·lectiu apareixen casos encara més greus. Així, hi ha 16.000 persones grans catalanes que no tenen lavabo, 6.600 que no tenen aigua corrent ni canalitzacions al clavegueram, i més de 8.600 que viuen en edificis considerats ruinosos.

Malgrat que la gent gran de Catalunya viu en habitatges més antics i amb més mancances que la resta de la població, és sorprenent que el grau de satisfacció del col·lectiu pel que fa a la seva situació residencial sigui gairebé sempre superior al del conjunt de la població. L'autor atribueix aquest fet al que ell anomena "mudesa social de la vellesa: una combinació de conformisme, resignació i manca de representació social".

Pobresa i feminització

Un altre aspecte que revela l'estudi és la creixent feminització de la pobresa entre el col·lectiu de gent gran. Hi ha dos factors que són la clau d'aquest problema: la major esperança de vida de les dones i el fet que les seves pensions són un 35% més baixes que les dels homes. A més, segons l'autor, això s'agreuja els propers anys.

A Catalunya, d'acord amb els diferents estudis, el nombre de llars en què es viu en situació de pobresa supera les 300.000, de les quals gairebé el 60% (180.000 llars) té com a sustentador principal una persona més gran de 65 anys. De totes aquestes, 105.000 són llars amb un sol adult que no té ningú al seu càrrec. Aquest grup està format sobretot per dones, ja que més del 90% d'aquestes 105.000 llars són de dones que viuen soles, cosa que representa un col·lectiu de 96.419 persones. La proporció de la pobresa augmenta de manera proporcional amb l'edat i arriba al seu valor màxim (un 50,4%) en el grup de població que té més de 84 anys.

Afortunadament, la major part de la gent gran de Catalunya és propietària del seu habitatge i no té pagaments pendents. El grup de persones grans que viu en règim de lloguer és el que pateix més problemes per conservar la seva residència, sobretot si no ha pogut mantenir un contracte de renda antiga. Així, el treball de Jordi Bosch posa de manifest que "en la majoria d'aquests casos, els ingressos de la llar no permeten afrontar els costos d'un lloguer al preu del mercat, i encara menys si la llar està formada per una dona gran viuda".

Les que han pogut mantenir la renda antiga, és a dir, el règim de lloguer indefinit amb actualitzacions molt baixes, s'enfronten a un altre problema, ja que "són víctimes de l'anomenat *mobbing immobiliari* que, amb més o menys intensitat, pretén alliberar l'habitatge de l'inquilí que resulta poc rendible, anomenat *bitxo* en l'argot del sector".

Davant d'aquesta situació, l'estudi proposa bàsicament quatre grans línies d'actuació complementàries per a resoldre aquests problemes:

- Establiment **d'ajuts, subvencions i incentius** per a promoure la realització d'obres **d'arranjament i millora dels habitatges** de la gent gran amb problemes de conservació i d'equipament, principalment dirigits a resoldre les dificultats dels grans que viuen en habitatges en ruïna (8.000 grans), no tenen lavabo (16.531 grans) o no disposen d'aigua corrent (uns 6.600 ancians).
- Desenvolupament d'un programa de **millora de les condicions d'accessibilitat del parc d'habitatges** ocupat per la gent gran fonamentalment sobre dos tipus d'intervencions: la instal·lació d'ascensors i l'adequació interior dels habitatges (més del 75% del grans catalans viuen en habitatges no accessibles).
- Creació d'una línia d'ajuts **econòmics directes específics per a la gent gran** que pateix dificultats per afrontar el pagament del seu habitatge, amb el conseqüent risc de desnonament.
- **Ampliació del parc públic d'habitatges per a la gent gran** a fi d'atendre les seves necessitats residencials quan aquestes, per diverses raons (desnonament, ruïna, impossibilitat d'adequar l'habitatge, etc.) no poden ésser satisfetes correctament en l'habitatge anterior.

El premi Dr. Rogeli Duocastella

El doctor Rogeli Duocastella (El Palau d'Anglesola, 1914 - Barcelona, 1984), sacerdot i sociòleg, va obrir camí en un camp poc explorat com era, en aquell moment a Catalunya, el de la sociologia. Doctorat en Ciències Socials i Econòmiques per l'Institut Catòlic de París, al llarg de la seva vida va cultivar la investigació, la docència i la reflexió escrita. Va crear el primer centre d'estudis de sociologia d'Espanya (CESA), que actualment es coneix amb el nom d'Institut de Sociologia i Psicologia Aplicada (ISPA).

El premi Dr. Rogeli Duocastella de la Fundació "la Caixa" se centra en la investigació en l'àmbit de les ciències socials i premia treballs inèdits en aquest camp que destaquin per les qualitats científiques i innovadores, una base sòlida d'investigació empírica i una temàtica d'actualitat.

Programa d'habitatge assequible de l'Obra Social "la Caixa"

Fidel al seu compromís amb les necessitats de la societat actual, l'Obra Social "la Caixa" ha creat el programa d'habitatge assequible amb la finalitat de facilitar l'accés a l'habitatge als dos sectors de la població que tenen més dificultats en aquest camp: els joves de 18 a 35 anys i les persones més grans de 65.

L'Obra Social "la Caixa" ha posat en marxa 13 promocions d'habitatge assequible en aquesta primera fase del programa (primer trienni), en la qual l'entitat té previst construir, establir i gestionar un parc de 1.000 pisos en règim de lloguer assequible. En una segona fase (segon i tercer triennis) es preveu la construcció de 2.000 habitatges més.

Si voleu més informació:

Albert Abad. Departament de Comunicació Obra Social "la Caixa"
Tel.: 93 404 49 69 / Correu electrònic: aabad.fundacio@lacaixa.es